

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΕΒΔΟΜΟ ΤΜΗΜΑ**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του την 1^η Οκτωβρίου 2024, με την ακόλουθη σύνθεση: Μαρία Βλαχάκη, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Εβδόμου Τμήματος, Ιωάννα Ρούλια και Ιωάννης Καλακίκος, Σύμβουλοι, Ευπραξία Δημολιού και Ιωάννης Νταλαχάνης (εισηγητής), Πάρεδροι, οι οποίοι μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Ιωάννης Κάρκαλης, Αντεπίτροπος Επικρατείας, κωλυομένου του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Γραμματέας: Γεωργία Τζένου, Προϊσταμένη της Γραμματείας του Τμήματος.

Για να αποφασίσει σχετικά με: α) την από 13.9.2024 (ΑΒΔ .../2024) προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία «...», που εδρεύει στον ... (οδός ...), όπως νόμιμα εκπροσωπείται, η οποία παραστάθηκε διά του πληρεξούσιου δικηγόρου της Ιωάννη Παραρά (ΑΜ/ΔΣΑ 21501) και β) την από 16.9.2024 (ΑΒΔ .../2024) προσφυγή του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, το οποίο παραστάθηκε διά της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Αγγελικής Βενάρδου.

Με τις υπό κρίση προσφυγές ζητείται η ανάκληση της 304/2024 πράξης του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά των ως άνω προσφυγών ανάκλησης και υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης πράξης παρεμβαίνει ο αγροτικός συνεταιρισμός με την επωνυμία «...», που εδρεύει στο ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα και παραστάθηκε διά της πληρεξούσιας του δικηγόρου Σωτηρίας Ζωγράφου (ΑΜ/ΔΣΑ 18488).

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της πρώτης προσφεύγουσας, ο οποίος, αφού αναφέρθηκε στο δικόγραφο της προσφυγής ανάκλησης, το περιεχόμενο του οποίου ανέπτυξε και προφορικά στο ακροατήριο, ζήτησε την παραδοχή της, καθώς και προθεσμία για να καταθέσει υπόμνημα, η οποία και του δόθηκε μέχρι την Παρασκευή, 4 Οκτωβρίου 2024.

Τη δικαστική πληρεξούσια του δεύτερου προσφεύγοντος, η οποία παρίσταται και για την προσφεύγουσα Διεύθυνση Προμηθειών της Ανώτατης Στρατιωτικής Διοίκησης Υποστήριξης Στρατού (ΑΣΔΥΣ)

«ΘΗΣΕΑΣ», και η οποία, αφού αναφέρθηκε στο δικόγραφο της προσφυγής ανάκλησης, το περιεχόμενο του οποίου ανέπτυξε και προφορικά στο ακροατήριο, ζήτησε την παραδοχή της, καθώς και προθεσμία για να καταθέσει υπόμνημα, η οποία και της δόθηκε μέχρι την Παρασκευή, 4 Οκτωβρίου 2024.

Την πληρεξουσία δικηγόρο του παρεμβαίνοντος αγροτικού συνεταιρισμού, η οποία ζήτησε την παραδοχή της παρέμβασης και την απόρριψη των προσφυγών ανάκλησης.

Τον Αντεπίτροπο Επικρατείας, ο οποίος πρότεινε την απόρριψη των προσφυγών αυτών.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε τηλεδιάσκεψη, σύμφωνα με τα άρθρα 295 παρ. 2 και 336 παρ.1 του ν. 4700/2020 με την παρουσία των ανωτέρω μελών του.

**Άκουσε την εισήγηση του Παρέδρου Ιωάννη Νταλαχάνη και
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά τον νόμο**

1. Με τις υπό κρίση προσφυγές αφενός μεν της εταιρείας με την επωνυμία «...», για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. το ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό πληρωμής ...), και αφετέρου του Ελληνικού Δημοσίου, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου [βλ. άρθρο 308 παρ. 3 του ν. 4700/2020 «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο (...) και άλλες διατάξεις», Α' 127, το οποίο εφαρμόζεται αναλόγως και στην υπό κρίση διαφορά από προσυμβατικό έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 336 παρ. 1 του ίδιου ως άνω νόμου], όπως αυτή συμπληρώνεται με το από 3.10.2024 νομίμως κατατεθέν υπόμνημα, ζητείται η ανάκληση της 304/2024 πράξης του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος **προς έλεγχο σχεδίου σύμβασης** μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου διά της Διεύθυνσης Προμηθειών της Ανώτατης Στρατιωτικής Διοίκησης Υποστήριξης Στρατού «ΘΗΣΕΑΣ» (εφεξής ΑΣΔΥΣ), η οποία ως μη έχουσα νομική προσωπικότητα, δεν νομιμοποιείται να ασκήσει την υπό κρίση από 16.9.2024 προσφυγή, και της πρώτης προσφεύγουσας εταιρείας, για την **«Προμήθεια Νωπών Κρέατων, Πουλερικών και Παρασκευασμάτων Κρέατος για Κάλυψη Αναγκών των Μονάδων (Ανεξαρτήτως Δυνάμεως) και Υπηρεσιών (Λέσχες - ΚΑΑΥ - Νοσοκομεία) του ΣΞ, που εδρεύουν στις Φρουρές Αττικής, Βοιωτίας, Κορινθίας, Θεσσαλονίκης και Ρεντίνας», ήτοι για τις μονάδες και υπηρεσίες του Στρατού Ξηράς (ΣΞ), που παρασκευάζουν συσσίτιο, μέγιστης συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 4.409.580,00 ευρώ (πλέον ΦΠΑ), διετούς διάρκειας, με δικαίωμα προαίρεσης για ένα (1) επιπλέον έτος, ήτοι μέγιστης συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 6.614.370,00 ευρώ (πλέον ΦΠΑ).**

2. Οι προσφυγές αυτές έχουν ασκηθεί εμπροθέσμως και εν γένει -κατά τα λοιπά- παραδεκτώς και, συνεπώς, είναι τυπικώς δεκτές, πρέπει δε να συνεκδικαστούν για λόγους οικονομίας της ενώπιον του Τμήματος διαδικασίας, ενόψει της πρόδηλης μεταξύ τους συνάφειας, καθώς στρέφονται κατά της ίδιας πράξης (ΕλΣυν Έβδ. Τμ. 1029/2024 σκ. 3), και να εξετασθούν, περαιτέρω, ως προς τη βασιμότητα των προβαλλομένων δι' αυτών λόγων.

3. Κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 41, 328 παρ. 3 και 336 παρ. 1 του ν. 4700/2020, η άσκηση παρέμβασης στη δίκη επί προσφυγής ανάκλησης είναι παραδεκτή μόνο στον βαθμό κατά τον οποίο ο παρεμβαίνων έχει προσωπικό, άμεσο και ενεστώς έννομο συμφέρον για την ανάκληση της προσβαλλόμενης πράξης, το οποίο συνίσταται στο ότι η παρέμβαση μπορεί κατ' αποτέλεσμα να ωφελήσει τον διάδικο που την άσκησε, λόγω των εννόμων συνεπειών που θα προκαλέσει η ανάκληση της προσβαλλόμενης πράξης προσυμβατικού ελέγχου με την οποία ελέγχθηκε η οικεία διαγωνιστική διαδικασία. Συνεπώς, οι συμμετέχοντες σε δημόσιο διαγωνισμό που δεν είναι οι αντισυμβαλλόμενοι της αναθέτουσας αρχής, είτε διότι η προσφορά τους απορρίφθηκε σε κάποιο στάδιο του διαγωνισμού είτε διότι κατατάχθηκαν σε σειρά μειοδοσίας επόμενη της πρώτης και δεν κηρύχθηκαν ανάδοχοι στερούνται εννόμου συμφέροντος να ασκήσουν παρέμβαση υπέρ του κύρους της ως άνω προσβαλλόμενης πράξης, καθόσον η τυχόν ευδοκίμηση της παρέμβασής τους, κατόπιν της απόρριψης της προσφυγής για την ανάκληση της πράξης αυτής, δεν συνεπάγεται ευθέως την άμεση ευμενή μεταβολή της νομικής ή πραγματικής κατάστασής τους, αφού δεν οδηγεί οπωσδήποτε στην κατακύρωση του αποτελέσματος του ελεγχόμενου διαγωνισμού σε αυτούς. Η άποψη αυτή είναι σύμφωνη με τη φύση και τον σκοπό της διαδικασίας του προληπτικού ελέγχου των δημοσίων συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά την οποία εξετάζεται αποκλειστικώς και μόνο η νομιμότητα της συναλλακτικής δράσης της Διοίκησης προς αποτροπή σύναψης παράνομων συμβάσεων και δεν επιλύονται διαφορές μεταξύ των διοικουμένων και της Διοίκησης καθ' υποκατάσταση άλλων δικαστηρίων στον έλεγχο που ασκούν στη διαδικασία σύναψης των συμβάσεων αυτών, μετά την άσκηση ενδίκου βοηθήματος ενώπιόν τους (ΕλΣυν Έβδ. 1439/2023 σκ. 4-5, όπου περαιτέρω νμλγ).

4. Κατ' ακολουθίαν αυτών, και δεδομένου ότι τυχόν ευδοκίμηση της παρέμβασης, κατόπιν της τυχόν απόρριψης των ασκηθεισών προσφυγών, που θα είχε ως συνέπεια τη μη σύναψη της ελεγχόμενης σύμβασης μεταξύ του Δημοσίου και της προσφεύγουσας εταιρείας, δεν θα συνεπάγετο ευθέως άμεση ευμενή μεταβολή της νομικής ή πραγματικής κατάστασης του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα, αφού δεν θα ηδύνατο να οδηγήσει στην άνευ ετέρου ανάθεση της σύμβασης σε αυτόν, ο ίδιος στερείται εννόμου συμφέροντος για την άσκησή της. Τούτο προεχόντως διότι το μόνο που θα μπορούσε να προσδοκά στην περίπτωση αυτή θα ήταν η επανάληψη

του διαγωνισμού, πλην η μελλοντική και αβέβαιη αυτή προσδοκία δεν αρκεί προς θεμελίωση εννόμου συμφέροντος προσωπικού, άμεσου και ενεστώτος για την άσκηση παρέμβασης υπέρ ή προσφυγής κατά του κύρους της προσβαλλόμενης πράξης προσυμβατικού ελέγχου (πρβλ. ΕλΣυν Ολ. 1101/2023 σκ. 7 όπου και περαιτέρω νμλγ).

5. Στον ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147) ορίζεται, στο άρθρο 18 παρ. 1, ότι «(...) Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού (...) Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων (...)» και στο άρθρο 45 ότι «1. (...) «1. Οι αναθέτουσες αρχές καταγράφουν την πρόοδο της διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, είτε πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα είτε όχι. 2. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της παρ. 1 η αναθέτουσα αρχή τηρεί “φάκελο δημόσιας σύμβασης” (...) 3. Με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής ο φάκελος δημόσιας σύμβασης συμπληρώνεται και επικαιροποιείται σε όλα τα επιμέρους στάδια της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, περιλαμβάνει δε κατ' ελάχιστον: α) την τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της σύμβασης β) τον προϋπολογισμό της σύμβασης και την τεκμηρίωσή του, γ) στοιχεία της ωριμότητας της σύμβασης κατά τα άρθρα 49, 50, 51, 52 (...)». Εξάλλου, στην αιτιολογική έκθεση των ως άνω διατάξεων αναφέρεται: «Στο άρθρο 45 επιβάλλεται υποχρέωση τεκμηρίωσης κάθε διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης. Η διάταξη του άρθρου αυτού αποτελεί και συμμόρφωση της χώρας με τις υποχρεώσεις καλής διακυβέρνησης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων που επιβάλλει η Οδηγία 2014/24/ΕΕ», σύμφωνα δε με την 126η αιτιολογική σκέψη της εν λόγω Οδηγίας: «[η] διαφάνεια και η ιχνηλασιμότητα στη λήψη αποφάσεων για τις διαδικασίες προμήθειας είναι βασικές παράμετροι για τη διασφάλιση ορθών διαδικασιών, μεταξύ άλλων και για την αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης».

6. Με τις ανωτέρω διατάξεις θεσπίζονται, προς διασφάλιση της αξιοπιστίας και αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, κανόνες που επιβάλλουν στις αναθέτουσες αρχές, κατά το προδιαγωνιστικό στάδιο σύνταξης των εγγράφων της σύμβασης, να τεκμηριώνουν τη σκοπιμότητα της προμήθειας που διενεργούν, δηλαδή να αναφέρουν στον οικείο «φάκελο δημόσιας σύμβασης» τα συγκεκριμένα στοιχεία που έλαβαν υπόψη για τον προσδιορισμό, κατά είδος και ποσότητα, των αναγκών τους για την ικανοποίηση των οποίων διενεργείται

η προμήθεια των συγκεκριμένων ειδών, καθώς, επίσης, να τεκμηριώνουν τον προϋπολογισμό αυτής, δηλαδή να αναφέρουν τα στοιχεία που έλαβαν υπόψη τους για την κοστολόγηση των προμηθευόμενων ειδών και συνεπώς για τον καθορισμό της προϋπολογιζόμενης δαπάνης. Η ως άνω απαίτηση, σε συνδυασμό με την υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να διασφαλίζουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων δημοσίων πόρων (άρθρο 18 του ν. 4412/2016), ανάγεται σε στοιχείο της ωριμότητας της σύμβασης (βλ. και άρθρο 49 παρ. 1 περ. β' του ν. 4412/2016), η έλλειψη του οποίου συνιστά ουσιώδη πλημμέλεια που πλήττει το κύρος της οικείας προκήρυξης και καθιστά μη νόμιμη τη διαδικασία ανάθεσης στο σύνολό της (ΕλΣυν Έβδ. Τμ. 1061/2024 σκ. 6 και εκεί παρατεθείσα νμλγ).

7. Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου που συνοδεύουν την ελεγχόμενη σύμβαση προκύπτουν τα εξής:

8. Με την .../2023 διακήρυξη του Τμήματος Προμηθειών του Ειδικού Κέντρου Εφοδιασμού Μονάδων Στρατού (ΕΚΕΜΣ), προκηρύχθηκε, κατόπιν της .../23.3.2023 εντολής του Διοικητή της Διεύθυνσης Εφοδιασμού Μεταφορών της ΑΣΔΥΣ «ΘΗΣΕΑΣ», ανοικτός διεθνής ηλεκτρονικός διαγωνισμός για τη σύναψη σύμβασης διετούς διάρκειας, με δυνατότητα μονομερούς παράτασης για ένα επιπλέον έτος, με αντικείμενο την προμήθεια νωπών κρεάτων, πουλερικών και παρασκευασμάτων κρέατος, για την κάλυψη αναγκών μονάδων και υπηρεσιών του ΣΞ, με μέγιστη εκτιμώμενη αξία 6.614.370,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της μονομερούς ενιαύσιας παράτασης (πλέον ΦΠΑ). Ειδικότερα, κατά την ως άνω διακήρυξη, το αντικείμενο της ελεγχόμενης σύμβασης υποδιαιρέθηκε σε πέντε (5) τμήματα ως εξής: Τμήμα Α' – Μοσχάρι (Βόειο), οκτώ επιμέρους ειδών, μέγιστης προϋπολογισθείσας δαπάνης για τη συνολική διάρκεια της σύμβασης 1.341.000,00 ευρώ, Τμήμα Β' - Χοιρινό, εννέα επιμέρους ειδών, μέγιστης προϋπολογισθείσας δαπάνης για τρία έτη 385.800,00 ευρώ, Τμήμα Γ' - Πουλερικά, πέντε επιμέρους ειδών, μέγιστης προϋπολογισθείσας δαπάνης για την ως άνω διάρκεια 4.495.500,00 ευρώ, Τμήμα Δ' - Αμνοερίφια, τεσσάρων επιμέρους ειδών, μέγιστης προϋπολογισθείσας δαπάνης για την τριετία της συμβατικής διάρκειας 75.330,00 ευρώ και Τμήμα Ε' - Παρασκευάσματα κρέατος, δεκατεσσάρων ειδών, προϋπολογισθείσας δαπάνης για τρία έτη 316.740,00 ευρώ, για την κάλυψη των αναγκών των Μονάδων (ανεξαρτήτως δυνάμεως) και υπηρεσιών (Λέσχες – ΚΑΑΥ – Νοσοκομεία) του Στρατού Ξηράς των Φρουρών Αττικής, Βοιωτίας, Κορινθίας (μόνο για είδη του Τμήματος Γ' της διακήρυξης), Θεσσαλονίκης και Ρεντίνας (για όλα τα είδη της διακήρυξης).

9. Δοθέντος ότι οι ακριβείς ποσότητες των προς προμήθεια ειδών που πρόκειται να αναλωθούν για την κάλυψη των αναγκών των καταγεγραμμένων στη διακήρυξη μονάδων του Στρατού Ξηράς δεν ήταν

δυνατό να προβλεφθούν εκ των προτέρων με ακρίβεια, καθώς εξαρτώντο από αστάθμητους παράγοντες, όπως ο αριθμός των υπηρετούντων οπλιτών στις Μονάδες, ο αριθμός των νοσηλευομένων κ.λπ., οι αναφερόμενες στη διακήρυξη ποσότητες ορίστηκαν ως «ενδεικτικές και όχι δεσμευτικές για την υπηρεσία», η οποία διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησής τους εντός των ορίων της προϋπολογισθείσας δαπάνης (βλ. περ. 6.στ' του .../9.6.2023 εγγράφου του ΕΚΕΜΣ).

10. Περαιτέρω, ως κριτήριο κατακύρωσης ορίστηκε, σύμφωνα με το άρθρο 12 των γενικών όρων της διακήρυξης, «(...) η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης επί του Δελτίου Τιμών της Περιφέρειας Αττικής και, όπου δεν υπάρχει, επί των αντίστοιχων τιμών των υπεραγορών “...” ή/και “...” ανά κατηγορία ειδών (ο διαγωνισμός είναι διαιρετός κατά κατηγορία).»

11. Στον επακολουθήσαντα διαγωνισμό συμμετείχαν τέσσερις οικονομικοί φορείς, εκ των οποίων υπέβαλαν παραδεκτή προσφορά το μεν η προσφεύγουσα εταιρεία για όλα τα τμήματα της διακήρυξης, το δε ο κατά τα προεκτεθέντα απαραδέκτως παρεμβαίνων συνεταιρισμός μόνο για το Τμήμα Γ' της διακήρυξης, ενώ αποκλείστηκαν οι εταιρείες «...» και «...», λόγω μη εμπρόθεσμης προσκόμισης εγγυητικών επιστολών συμμετοχής. Εν συνεχεία, μετά τον έλεγχο των τεχνικών προσφορών, την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αποφασίστηκε η κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού στον μεν προσφεύγοντα οικονομικό φορέα, ως μοναδικό προσφέροντα, για τα Τμήματα Α' (με προσφερόμενη έκπτωση 16%), Β' (με προσφερόμενη έκπτωση 12%), Δ' (με προσφερόμενη έκπτωση 2%) και Ε' (με προσφερόμενη έκπτωση 12%), στον δε οικονομικό φορέα με την επωνυμία «...– ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ... ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ...» για το Τμήμα Γ' με προσφερόμενη έκπτωση ποσοστού 26,50%, έναντι προσφερθείσας έκπτωσης ποσοστού 4% από τον έτερο διαγωνιζόμενο και ήδη προσφεύγοντα.

12. Κατά της .../2.11.2023 απόφασης του Διοικητή της ΑΣΔΥΣ, με την οποία κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού ως ανωτέρω, ασκήθηκε από τον ήδη προσφεύγοντα οικονομικό φορέα προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ), η οποία με την 91/2024 απόφασή της έκρινε ότι η τεχνική προσφορά του οικονομικού φορέα «...– ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ... ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ...» έπρεπε να απορριφθεί (βλ. σκ. 10 της προσβαλλομένης) και ακύρωσε την ως άνω κατακυρωτική απόφαση, κατά το μέρος αυτής με το οποίο κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, για το Τμήμα Γ', στον ως άνω οικονομικό φορέα. Τέλος, σε συμμόρφωση με την τελευταία απόφαση, κατά της οποίας δεν ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης και αναστολής, εκδόθηκε η .../08.04.2024 απόφαση του Διοικητή ΑΣΔΥΣ, με την οποία κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, και για το Τμήμα Γ' (πουλερικά), στον

επόμενο κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικό φορέα «...», με προσφερόμενη έκπτωση ποσοστού 4%.

13. Με την προσβαλλόμενη πράξη έγινε δεκτό ότι, κατά παράβαση όσων ορίζονται στο άρθρο 45 του ν. 4412/2016, δεν τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα της ως άνω προμήθειας, τόσο ως προς τις ποσότητες των προκηρυχθέντων ειδών όσο και ως προς την τιμολόγηση αυτών, αφού δεν προκύπτει ότι έγινε οποιαδήποτε καταγραφή αναγκών (για τις ποσότητες) ή τιμοληψία για την τεκμηρίωση της προϋπολογισθείσας τιμής μονάδας έκαστου είδους. Και ναι μεν η προσβαλλόμενη δέχεται ότι οι ποσότητες είναι, σύμφωνα με ρητές διατάξεις της διακήρυξης, ενδεικτικές, πλην επισημαίνει η εν λόγω πρόβλεψη δεν απαλλάσσει την αναθέτουσα αρχή από την «απαίτηση διερεύνησης, έστω και στοιχειωδώς, των προς κάλυψη αναγκών» και τη διενέργεια «διαδικασίας προσδιορισμού των τιμών του προϋπολογισμού». Περαιτέρω, ως προς το προβλεπόμενο στο 12^ο άρθρο της διακήρυξης κριτήριο κατακύρωσης, στην προσβαλλόμενη διαλαμβάνεται ότι αυτό εμπεριέχει αοριστία, η οποία, εκ της καταλειπομένης, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, ευρείας διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας Αρχής, ως προς τη διαμόρφωση των τιμών των προς προμήθεια ειδών, απέτρεψε δυνητικώς ενδιαφερομένους οικονομικούς φορείς να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό και έπληξε την αντικειμενική ακεραιότητα της διαδικασίας ανάθεσης της ελεγχόμενης σύμβασης. Προς στήριξη του διακωλυτικού αυτού λόγου η προσβαλλόμενη επισημαίνει ότι α) δεν προσδιορίζεται επί ποίας, εκ των τριών αναγραφόμενων στο Δελτίο Πιστοποίησης Τιμών της Περιφέρειας Αττικής (κατώτερη/ανώτερη/μέση λιανική), θα εφαρμοστεί το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης, β) δεν προσδιορίζεται ο κρίσιμος χρόνος για την υπαγωγή στο συγκεκριμένο, κατά περίπτωση, δελτίο, γ) δεν συγκεκριμενοποιείται η πηγή προέλευσης των τιμών, ήτοι εάν αυτές θα προέρχονται από τις ιστοσελίδες, τα φυλλάδια, τις έγγραφες προσφορές ή τιμές συγκεκριμένων καταστημάτων των υπεραγορών, ούτε προκύπτει η ύπαρξη κανονιστικού πλαισίου, το οποίο να εγγυάται την απαλλαγμένη από ενδεχόμενη χειραγώγηση εξαγωγή πραγματικών τιμών αναφοράς, δ) η ανάγκη για προσφυγή στις τιμές των υπεραγορών ήδη από την έναρξη της εκτέλεσης της ελεγχόμενης σύμβασης υφίσταται για 22 εκ των 40 ειδών. Τέλος, ανεξαρτήτως των ανωτέρω πλημμελειών, η προσβαλλόμενη επισήμανε ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 9 του σχεδίου σύμβασης δυνατότητα μεταβίβασης δικαιωμάτων εκ μέρους του αναδόχου δεν αποτελεί την απαιτούμενη από το άρθρο 132 παρ. 1 περ. α' του ν. 4412/2016 σαφή, ακριβή και ρητή ρήτρα αναθεώρησης της σύμβασης, δυνάμει της οποίας μπορεί να γίνει υποκατάσταση του προσώπου του αναδόχου ή άλλη τροποποίηση της σύμβασης χωρίς τη συνδρομή των λοιπών προϋποθέσεων του ως άνω άρθρου.

14. Με τις κρινόμενες προσφυγές ζητείται η ανάκληση της ανωτέρω 304/2024 πράξης του ΣΤ' Κλιμακίου λόγω εσφαλμένης ερμηνείας και

εφαρμογής των διεπουσών την ελεγχόμενη σύμβαση διατάξεων και λόγω πλάνης περί τα πράγματα. Ειδικότερα δε, καθ' ερμηνεία των δικογράφων, προβάλλονται οι ακόλουθοι λόγοι:

α) Αναφορικά με την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας για το ύψος των ποσοτήτων της υπό έλεγχο σύμβασης προβάλλεται ότι από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει η πλήρης τεκμηρίωση της αναγκαιότητας της προμήθειας των ειδών στις ποσότητες που τελικά προκρίθηκαν με βάση τη ζήτηση στα προϊόντα αυτά σε προγενέστερο χρόνο, ενώ ως προς τις τιμές ήταν υποχρεωτική η λήψη υπόψη των τιμών από τα επίσημα δελτία τιμών, τουλάχιστον για όσα προϊόντα εμφανίζονται σε αυτά. Πέραν τούτων, για τα είδη τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο επίσημο δελτίο τιμών, εν προκειμένω στο Δελτίο Πιστοποίησης Τιμών της Περιφέρειας Αττικής, ήτοι στα μισά περίπου είδη της διακήρυξης, οι τιμές καθορίστηκαν μετά από τιμοληψίες της υπηρεσίας και, κατά συνέπεια, πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 του ν. 4412/2016. Προς επίρρωση των ισχυρισμών των προσφευγόντων ως προς την τεκμηρίωση των ποσοτήτων και των τιμών προσκομίστηκε, ενώπιον του Τμήματος, το Φ.600.163/42/204497/Σ.17261/27.9.2024 έγγραφο του Διοικητή της ΑΣΔΥΣ, με το οποίο προβάλλεται ότι ως προς την τεκμηρίωση των ποσοτήτων ελήφθησαν υπόψη: i) η υφιστάμενη κατά τον χρόνο σύνταξης της διακήρυξης δύναμη κάθε μονάδας και η αναμενόμενη αύξηση αυτής λόγω ενεργοποίησης κέντρων εκπαίδευσης νεοσυλλέκτων στη Νότια Ελλάδα, ii) το μηνιαίο πρόγραμμα συσσιτίου με βάση τις προβλέψεις του Γενικού Κανονισμού Τροφοδοσίας Ενόπλων Δυνάμεων (βλ. Φ.600/6/90981/Σ.248/12.2.2009 κοινή απόφαση Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας, Β' 294, όπως τροποποιηθείσα ισχύει), iii) τα στοιχεία από τις καταναλώσεις προηγούμενων ετών, όπως αυτές προκύπτουν από το πληροφοριακό σύστημα του ΕΚΕΜΣ. Περαιτέρω, επαναλαμβάνεται ο προβληθείς ενώπιον του Κλιμακίου ισχυρισμός ότι οι ποσότητες είναι ενδεικτικές και όχι δεσμευτικές για την υπηρεσία και ότι η διακήρυξη (και συνακόλουθα το βάσει αυτής συνταχθέν σχέδιο σύμβασης) απαγορεύει την υπέρβαση των συνολικών προβλεπόμενων σε αυτή ποσοτήτων καθώς και την υπέρβαση της προβλεπόμενης για το κάθε είδος δαπάνης, αντίστοιχα. Πέραν τούτων, με τις προσφυγές προσκομίζονται ενώπιον του Τμήματος πίνακες από τους οποίους προκύπτει η κατανάλωση των προηγούμενων ετών, βάσει προΐσχυουσών συμβάσεων και στοιχείων από το πληροφοριακό σύστημα του ΕΚΕΜΣ.

β) Ως προς την τεκμηρίωση των τιμών των προϊόντων της διακήρυξης προβάλλεται ότι ελήφθησαν υπόψη οι μέσες λιανικές τιμές από το Δελτίο Πιστοποίησης Τιμών της Περιφέρειας Αττικής κατά τον χρόνο κατάρτισης της διακήρυξης και επισημαίνεται παράλληλα ότι τα εν λόγω δελτία είναι επίσημα έγγραφα και χρησιμοποιούνται για τις προμήθειες των αναφερομένων σε αυτά ειδών από φορείς του δημόσιου τομέα, χάριν

διασφάλισης της διαφάνειας των προϋπολογιζομένων τιμών. Εξάλλου, για όσα είδη δεν υπήρχαν τιμές καταγεγραμμένες στα εν λόγω δελτία, ελήφθησαν υπόψη τιμοληψίες που διενήργησαν οι αρμόδιες υπηρεσίες της ΑΣΔΥΣ, για τις οποίες προσκομίζονται ενώπιον του Τμήματος πίνακες, που ανάγονται στον χρόνο κατάρτισης της διακήρυξης. Ειδικότερα, προσκομίζονται πίνακες από το πληροφοροριακό σύστημα του ΕΚΕΜΣ, όσον αφορά στα είδη τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στο τότε (κατά τον χρόνο σύνταξης της διακήρυξης) ισχύον Δελτίο Τιμών της Περιφέρειας Αττικής, που αφορούν κυρίως παρασκευάσματα κρέατος του Τμήματος Ε΄ της διακήρυξης. Ανεξαρτήτως δε της ορθότητας ή μη του διακωλυτικού λόγου, τα προϊόντα για τα οποία υπάρχουν τιμές στο τότε ισχύον Δελτίο Τιμών αφορούν το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της σύμβασης, τα δε προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται σε αυτό και των οποίων η προϋπολογισθείσα δαπάνη ορίστηκε βάσει των ανωτέρω τιμοληψιών της υπηρεσίας αφορούν μόλις ένα μικρό ποσοστό του προϋπολογισμού της σύμβασης, αν και συνολικώς αριθμούν περί τα μισά από τα υπό προμήθεια είδη (19 εκ των 40 ειδών της διακήρυξης). Περαιτέρω, το προσφεύγον Ελληνικό Δημόσιο διατείνεται, με το από 3.10.2024 υπόμνημά του, ότι η αρνητική γνώμη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας βασίζεται μόνο στα στοιχεία που είχαν προσκομιστεί στο Κλιμάκιο και όχι στα έγγραφα που προσκομίστηκαν εμπροθέσμως ενώπιον του Τμήματος.

γ) Νομίμως και ορισμένως τίθεται ως κριτήριο κατακύρωσης το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης, καθόσον αναφέρεται ρητώς ότι κρίσιμο καταρχήν είναι το Δελτίο Τιμών της Περιφέρειας ως προς τα προϊόντα που περιλαμβάνονται σε αυτό και όχι διαζευκτικώς «είτε αυτό είτε οι τιμές των υπεραγορών “...” και “...”», όπως εσφαλμένα υπολαμβάνει η προσβαλλομένη. Τούτο διότι η τιμή επί της οποίας δίνεται η έκπτωση, σύμφωνα με το έντυπο της οικονομικής προσφοράς, αναγράφεται ήδη στη διακήρυξη και, συνεπώς, δεν υφίσταται αοριστία ως προς το εάν πρόκειται για μέση ή ανώτερη ή κατώτερη, αφού πάντα λαμβάνεται υπόψη η μέση τιμή. Ως προς τον κρίσιμο για τη λήψη υπόψη των τιμών χρόνο από τον μηχανισμό της σύμβασης προκύπτει σαφώς ότι αυτός συμπίπτει με τον χρόνο παράδοσης της παραγγελίας στις μονάδες, δοθέντος ότι η προμήθεια δεν θα γίνεται κεντρικά, αλλά από κάθε μονάδα, ανάλογα με τις ανάγκες της, εντός των ορίων των ποσοτήτων και του προϋπολογισμού της διακήρυξης. Ανεξαρτήτως των ανωτέρω διαλαμβανομένων, υποστηρίζεται με τις κρινόμενες προσφυγές ότι σε κάθε περίπτωση είναι επουσιώδης η εν λόγω εντοπισθείσα με την προσβαλλομένη πλημμέλεια, διότι αφενός μεν στον συγκεκριμένο διαγωνισμό αναπτύχθηκε ανταγωνισμός, καθώς υπέβαλαν προσφορά τέσσερις εταιρείες, χωρίς να ασκηθεί προσφυγή κατά της νομιμότητας του όρου περί του κριτηρίου κατακύρωσης, αφετέρου δε κανείς συμμετέχων δεν αποκλείστηκε κατ’ εφαρμογή αυτού. Άλλωστε, όπως προβάλλεται, όμοια προμήθεια για τη λειτουργία του οπωροπωλείου

του ΕΚΕΜΣ έχει κριθεί νόμιμη με τη 286/2020 πράξη του ΣΤ΄ Κλιμακίου, κατόπιν της οποίας υπεγράφη σχετικώς η .../2020 σύμβαση από την ίδια αναθέτουσα αρχή.

δ) Τέλος, ως προς τον όρο περί υποκατάστασης του αναδόχου, το Ελληνικό Δημόσιο υποστηρίζει ότι πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 παρ. 1 περ. α΄ του ν. 4412/2016, ωστόσο δεδομένου ότι συνιστά επουσιώδη διάταξη της σύμβασης, τόσο αυτό όσο και η προσφεύγουσα εταιρεία, συναινούν ρητώς στην απαλοιφή του άρθρου 9 του ελεγχόμενου σχεδίου και στην υπογραφή αυτής υπό όρο.

15. Κατόπιν όσων εκτέθηκαν ανωτέρω και σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στις σκέψεις 5 και 6 της παρούσας, λαμβάνοντας υπόψη και τα στοιχεία που προσκομίστηκαν συμπληρωματικώς από την αναθέτουσα αρχή, το Δικαστήριο κρίνει ότι η τελευταία έχει τηρήσει την κατ' άρθρο 45 παρ. 3 περ. α΄ και β΄ του ν. 4412/2016, απαίτηση της αιτιολόγησης της αναγκαιότητας ως προς τις υπό προμήθεια ποσότητες και της τεκμηρίωσης των τιμών μονάδας του προϋπολογισμού της ελεγχόμενης σύμβασης για την προμήθεια νωπών κρεάτων για τις ανάγκες μονάδων του Στρατού Ξηράς και δεν συντρέχει ο πρώτος σχετικός διακωλυτικός λόγος που εντόπισε η προσβαλλόμενη πράξη. Και τούτο διότι, από τη συνδυαστική επισκόπηση των προσκομισθέντων ενώπιον του Δικαστηρίου, με το .../27.9.2024 έγγραφο του Διοικητή της ΑΣΔΥΣ, στοιχείων, τα οποία απεικονίζουν δεδομένα που ανάγονται σε χρόνο προγενέστερο του χρόνου σύνταξης της διακήρυξης, προκύπτει ότι για τον υπολογισμό των αναγκαίων προς προμήθεια ποσοτήτων έχουν ληφθεί υπόψη καταναλώσεις παρελθόντων ετών βάσει συναφθεισών συμβάσεων με προμηθευτές (βλ. τους πίνακες που επισυνάπτονται ως «συνημμένο 1» στο ανωτέρω διαβιβαστικό έγγραφο και αφορούν αφενός στις καταναλώσεις νωπών κρεάτων διαφόρων ειδών στις μονάδες της Περιφερειακής Ενότητας ..., καθώς και στις καταναλώσεις στις Π.Ε. ..., ..., ... σε πουλερικά, κατά τα έτη 2022 και 2023). Εξάλλου, η προσκόμιση το πρώτον ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχείων σχετικών με τις ποσότητες ανά κατηγορία ειδών και Περιφερειακές Ενότητες, αρκεί για να τεκμηριώσει την αναγκαιότητα διενέργειας της προμήθειας με τις ποσότητες που τελικώς προκρίθηκαν, καθώς τα εν λόγω στοιχεία προϋπήρχαν της κατάρτισης της ως άνω διακήρυξης και τα είχε λάβει υπόψη της η αναθέτουσα αρχή. Περαιτέρω, η αύξηση των ποσοτήτων στα επιμέρους τμήματα της διακήρυξης σε σχέση με τις προηγούμενες καταναλώσεις, ανερχόμενη σε μόλις 2,27% και εμπίπτουσα στα όρια της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής, αιτιολογείται επαρκώς με το προσκομισθέν ως άνω έγγραφο του Διοικητή της ΑΣΔΥΣ και τα συνημμένα σε αυτό στοιχεία.

16. Επίσης, οι τιμές μονάδας των συγκεκριμένων υπό προμήθεια ειδών, στις οποίες εντόπισε πλημμέλειες η προσβαλλόμενη πράξη, αιτιολογούνται πλήρως από το τελευταίο ως άνω προσκομισθέν από την

αναθέτουσα Αρχή έγγραφο και τα συνημμένα σε αυτό (ως «συνημμένο 2») στοιχεία. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα αποσπάσματα τεσσάρων Δελτίων Πιστοποίησης Τιμών της Περιφέρειας Αττικής που ανάγονται σε αμέσως προηγούμενα της κατάρτισης της διακήρυξης χρόνο (16.1.2023 έως 15.3.2023), οι τιμές μονάδας των υπό προμήθεια ειδών με αύξοντα αριθμό 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22 και 24, ήτοι 20 εκ των 40 ειδών των πέντε τμημάτων της διακήρυξης, που, ωστόσο, αφορούν στο 94,4% του συνολικού προϋπολογισμού της προμήθειας (ανερχόμενα σε συνολικό ποσό 6.241.500,00 ευρώ), έχουν ορισθεί σε συμφωνία –με όλως επουσιώδεις αποκλίσεις ως προς το ύψος τους- με τις τιμές που περιλαμβάνονται στα εν λόγω δελτία για τα είδη αυτά. Εξάλλου, από την επισκόπηση του -υποβληθέντος εντός της χορηγηθείσας προθεσμίας υποβολής υπομνήματος- από 4.10.2024 μηνύματος ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Δικαστικής Πληρεξουσίας του Ελληνικού Δημοσίου προκύπτει ότι, ως προς τα λοιπά υπό προμήθεια είδη, που αν και αποτελούν το ήμισυ του αριθμού των υπό προμήθεια ειδών, εντούτοις από άποψης αξίας ανέρχονται σε ποσοστό 5,6% του προϋπολογισμού της διακήρυξης, έχουν νομίμως ληφθεί υπόψη οι τιμοληψίες που είχαν διενεργηθεί από το ΕΚΕΜΣ βάσει τιμών υπεραγορών, όπως αυτές απεικονίζονται στο πληροφοριακό του σύστημα. Κατόπιν τούτων, ο τρόπος διαμόρφωσης και επιλογής των τιμών της διακήρυξης αιτιολογήθηκε πλήρως με τα προσκομισθέντα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία και πρέπει ο σχετικός λόγος ανάκλησης να γίνει δεκτός, λαμβανομένων επιπροσθέτως υπόψιν και των ρητών προβλέψεων της διακήρυξης περί ενδεικτικών και μη δεσμευτικών ποσοτήτων και δυνατότητας μονομερούς αυξομείωσης αυτών εντός των ορίων της προϋπολογισθείσας δαπάνης.

17. Περαιτέρω, και ο δεύτερος λόγος ανάκλησης, που αφορά στην αοριστία του κριτηρίου κατακύρωσης της προμήθειας, πρέπει να γίνει δεκτός. Τούτο διότι, κατά την αδιάστικτη διατύπωσή του, το 12^ο άρθρο της διακήρυξης διαλαμβάνει ότι κριτήριο κατακύρωσης είναι το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης, καταρχήν επί των τιμών που περιλαμβάνει το εκάστοτε ισχύον επίσημο Δελτίο Τιμών, εφόσον δε τα είδη δεν περιλαμβάνονται σε αυτό, με βάση τις τιμές των υπεραγορών που αναφέρονται σε αυτό. Το εν λόγω ποσοστό έκπτωσης ζητείται από τη διακήρυξη να κατατεθεί με την οικονομική προσφορά των ενδιαφερομένων για τον διαγωνισμό οικονομικών φορέων και αφορά στις τιμές που έχουν ήδη περιληφθεί στη διακήρυξη και οι οποίες, όπως έγινε δεκτό ανωτέρω, τυγχάνουν τεκμηριωμένες υπό την έννοια του άρθρου 45 του ν. 4412/2016. Άλλωστε, όπως ορθώς επισημαίνεται στην πρώτη κρινόμενη προσφυγή, τόσο οι ποσότητες όσο και οι τιμές ανά είδος είναι ήδη προσυμπληρωμένες στο υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς της διακήρυξης (Προσθήκη «1» στο Παράρτημα «Γ» της διακήρυξης), στο οποίο οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό οικονομικοί φορείς συμπληρώνουν το ποσοστό έκπτωσης που

προσφέρουν, βάσει του ύψους του οποίου επρόκειτο να κριθεί η οικονομική τους προσφορά. Εξάλλου, η παραδοχή της προσβαλλόμενης ότι καταλείπεται «ευρεία διακριτική ευχέρεια ως προς την τελική, κατά την παράδοση των ειδών, διαμόρφωση της τιμής μονάδας αυτών, [που] μπορεί να οδηγήσει σε αδιαφανή τρόπο διαμόρφωσης του συμβατικού τιμήματος» ανεξαρτήτως του ότι δεν πλήττει την ασαφή ή μη διατύπωση του κριτηρίου κατακύρωσης, δεν δύναται να αποτελέσει διακωλυτικό λόγο υπογραφής της σύμβασης, δοθέντος ότι η διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής αφορά μόνο στις ποσότητες της διακήρυξης, υπό την έννοια ότι αυτές είναι ενδεικτικές και όχι δεσμευτικές για αυτήν, καθώς διατηρείται το δικαίωμα αυξομείωσης των ποσοτήτων εντός της προϋπολογισθείσας αξίας. Αντίστοιχα, το ύψος των τιμών ανά είδος έχει προσδιοριστεί ενδεικτικώς βάσει των τιμών που ίσχυαν κατά τον χρόνο κατάρτισης της διακήρυξης και πρόκειται να προσδιοριστεί οριστικώς κατά την παραγγελία των ειδών από καθεμία εκ των 85 στρατιωτικών μονάδων και υπηρεσιών (βλ. παράρτημα «B» στο .../9.6.2023 έγγραφο του ΕΚΕΜΣ), βάσει των τιμών που περιέχονται στα Δελτία Πιστοποίησης Τιμών της Περιφέρειας Αττικής ή, για τα είδη που δεν περιλαμβάνονται σε αυτά, βάσει του μέσου όρου των τιμών των υπεραγορών που μνημονεύονται στο ως άνω άρθρο είτε, εφόσον ούτε εκεί υπάρχουν, με βάση τον μέσο όρο τιμών των υπεραγορών όπου τα προϊόντα διατίθενται, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές της διακήρυξης (βλ. το .../7.7.2023 έγγραφο του υποδιευθυντή της Διεύθυνσης Εφοδιασμού Μεταφορών της ΑΣΔΥΣ με τις απαντήσεις της υπηρεσίας επί του από 23.6.2023 αιτήματος παροχής διευκρινίσεων της εταιρείας «...»). Συνεπώς, ακόμη και υπό την εκδοχή ότι ο διατυπωθείς από το Κλιμάκιο διακωλυτικός λόγος αφορά στην ασάφεια του τρόπου καθορισμού της τιμής αναφοράς κατά την εκτέλεση της σύμβασης, το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν υφίσταται πλημμέλεια, αφού οι τιμές επί των οποίων θα εφαρμοσθεί το προσφερθέν ποσοστό έκπτωσης του αναδόχου καθορίζονται με αντικειμενικό τρόπο, δηλαδή είτε με παραπομπή στη μέση τιμή του επίσημου Δελτίου Τιμών, είτε με εξαγωγή του μέσου όρου των τιμών των υπεραγορών, στις οποίες διατίθενται τα προς προμήθεια προϊόντα και οι οποίες αποτελούν αντικείμενο τακτικών τιμοληψιών από τις υπηρεσίες του ΕΚΕΜΣ, όπως προκύπτει και από τα προσκομιζόμενα στο Τμήμα στοιχεία.

18. Ως προς τον τρίτο αναδειχθέντα διακωλυτικό λόγο υπογραφής του σχεδίου σύμβασης, δεδομένου ότι με βάση τα προβαλλόμενα στην προσφυγή του Ελληνικού Δημοσίου δεν αίρεται η ασάφεια του περιεχομένου στο άρθρο 9 του ελεγχόμενου σχεδίου όρου, ο οποίος, όπως κρίθηκε από το Κλιμάκιο, δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 παρ. 1 περ. α' του ν. 4412/2016, το Δικαστήριο κρίνει ότι αυτός πρέπει να απαλειφθεί από το σχέδιο σύμβασης. Τούτο δε πολλώ μάλλον, δοθέντος ότι αμφότεροι οι διάδικοι έχουν αποδεχθεί ρητώς, με ειδική αναφορά στα

κρινόμενα δικόγραφα των προσφυγών τους, την υπογραφή του σχεδίου σύμβασης υπό τον όρο απαλοιφής του άρθρου 9 αυτής.

19. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, οι κρινόμενες προσφυγές ανάκλησης πρέπει να γίνουν δεκτές, να ανακληθεί η προσβαλλόμενη πράξη και να υπογραφεί το οικείο σχέδιο της ελεγχόμενης σύμβασης υπό τον όρο, όμως, ότι θα απαλειφθεί από το εν λόγω σχέδιο το άρθρο 9 αυτού περί μεταβίβασης δικαιωμάτων της σύμβασης σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Τέλος, μετά την παραδοχή των κρινόμενων προσφυγών, πρέπει να αποδοθεί στην πρώτη προσφεύγουσα το καταβληθέν από αυτήν παράβολο (άρθρα 310 παρ. 1 και 336 του ν. 4700/2020).

Για τους λόγους αυτούς

Συνεκδικάζει τις από 13.9.2024 (ΑΒΔ .../2024) και 16.9.2024 (ΑΒΔ .../2024) προσφυγές ανάκλησης της εταιρείας με την επωνυμία «...» και του Ελληνικού Δημοσίου, αντίστοιχα.

Δέχεται τις προσφυγές αυτές και απορρίπτει την κατά αυτών και υπέρ της προσβαλλόμενης πράξης από 1.10.2024 ασκηθείσα παρέμβαση του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...».

Ανακαλεί την 304/2024 πράξη του ΣΤ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αποφαίνεται υπέρ της σύναψης του σχεδίου σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, διά της Διεύθυνσης Προμηθειών της Ανώτατης Στρατιωτικής Διοίκησης Υποστήριξης Στρατού «ΘΗΣΕΑΣ» και της πρώτης προσφεύγουσας εταιρείας, για την «Προμήθεια Νωπών Κρεάτων, Πουλερικών και Παρασκευασμάτων Κρέατος για Κάλυψη Αναγκών των Μονάδων (Ανεξαρτήτως Δυνάμεως) και Υπηρεσιών (Λέσχες - ΚΑΑΥ - Νοσοκομεία) του ΣΞ, που εδρεύουν στις Φρουρές Αττικής, Βοιωτίας, Κορινθίας, Θεσσαλονίκης και Ρεντίνας», υπό τον όρο, όμως, ότι θα απαλειφθεί από το εν λόγω σχέδιο το άρθρο 9 αυτού περί μεταβίβασης δικαιωμάτων της σύμβασης σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Αντίγραφο του ως άνω σχεδίου σύμβασης σε ηλεκτρονική μορφή, επισυναπτόμενο στην παρούσα, τηρείται στη Γραμματεία του Δικαστηρίου.

Διατάσσει την απόδοση του καταβληθέντος από την πρώτη προσφεύγουσα παραβόλου σε αυτήν.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης, στις 8 Οκτωβρίου 2024.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΑΚΗ**

**Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΤΑΛΑΧΑΝΗΣ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΖΕΝΟΥ**

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση του Δικαστηρίου, στις 24 Οκτωβρίου 2024.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΒΛΑΧΑΚΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΖΕΝΟΥ**